

19. jún 2017

Hviezdny výkon spotreby domácnosti

Makroekonomická prognóza na roky 2017 – 2020

Branislav Žúdel, Monika Pécsyová

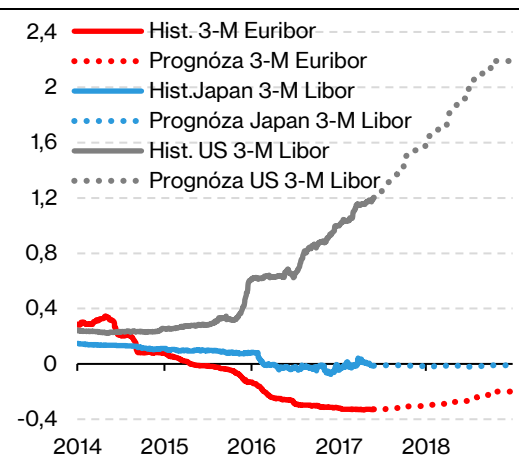
Ekonomický rast dosiahne v tomto roku 3,3 %. Jeho zdrojom bude najmä domáci dopyt, keď spotreba domácností dosiahne najrýchlejšie tempo rastu od krízy v roku 2009 a pridajú sa aj súkromné investície. Na trhu práce pribudne vyše 40 tisíc pracovných miest, čo stlačí mieru nezamestnanosti na historické minimum. V budúcom roku ekonomika zrýchli tempo vďaka exportu a o rok neskôr dosiahne pokrízový rastový vrchol.

Monetárne politiky dvoch najväčších ekonomík kráčajú rôznymi smermi (Graf 1). Americká centrálna banka (FED) zvýšila v júni sadzbu po štvrtýkrát za posledné dva roky. FED zároveň začne konsolidovať veľkosť svojej súvahy ešte tento rok. Ďalšia úprava menovej politiky bude závisieť od ekonomickej aktivity, vývoja zamestnanosti a cenovej stability. Európska centrálna banka (ECB) nemení parametre kvantitatívneho uvoľňovania. ECB pokračuje po decembrovej úprave v nákupoch 60 mld. eur mesačne minimálne do konca roka 2017. Normalizácia európskej menovej politiky sa očakáva až v druhej polovici roku 2018. Predpokladom je však stabilný návrat inflácie k cieľu ECB.

Svetové akciové trhy postupne expandujú. Počiatočnú eufóriu z konca minulého roku na americkom trhu nahradil stabilný rast a triezve očakávania ohľadom vplyvov fiškálneho stimulu a možného protekcionizmu vo svetovom obchode. **Výsledky volieb v Holandsku a Francúzsku upokojili európsky trh, čo zvýšilo hodnotu európskych akcií a stabilizovalo výnosy vládnych dlhopisov.** Naopak britská libra oslabila v reakcii na výsledky domácich júnových volieb a obchoduje sa okolo úrovne 1,27 USD za libru.

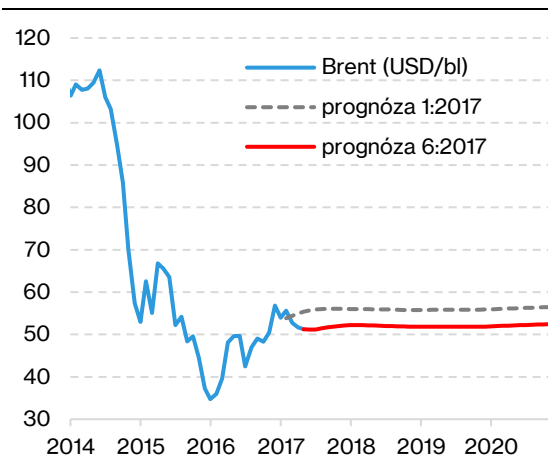
Krajiny OPEC predĺžili v júni zmrazenie ťažby ropy o deväť mesiacov. Ani toto predĺženie však neprinieslo očakávané zvýšenie ceny ropy, ktorá sa znížila pod 50 USD/bl. Snahy OPECu zvýšiť cenu ropy sú brzdené vysokými svetovými zásobami ropy ako aj rastúcou produkciou v USA a v krajinách mimo dohody OPEC. (Graf 2).

Graf 1: Historický a očakávaný vývoj sadzieb

Zdroj: Bloomberg

Graf 2: Vývoj cien ropy Brent

Zdroj: Bloomberg

Rôzne smery monetárnych politik v svetových ekonomikách

Trhu s ropou kralujú vysoké zásoby ropy, nie OPEC

Globálny rast nabral nový dych

Globálna reálna ekonomická aktivita zintenzívnela. V tandeme so svetom v závere minulého roka zrýchlila eurozóna, ktorú poháňal domáci dopyt a zlepšujúce sa ekonomické fundamenty. Americká ekonomika po silnom závere minulého roka v prvom kvartáli spomalila. Podobne aj japonská ekonomika pokračovala v nevýraznom tempe rastu. Čína zavŕšila rok silnejšie, než sa predpokladalo. Rusku sa po dvoch rokoch vymanilo z recesie.

Oživenie v eurozóne prebieha naprieč sektormi aj krajinami

Ekonomika eurozóny zrýchlila tempo rastu začiatkom roku až na 0,6 %. Oživenie prebieha naprieč sektormi aj krajinami. Hlavným ťahúňom rastu zostáva domáci dopyt a nad očakávania sa zlepšujú aj trhy práce.

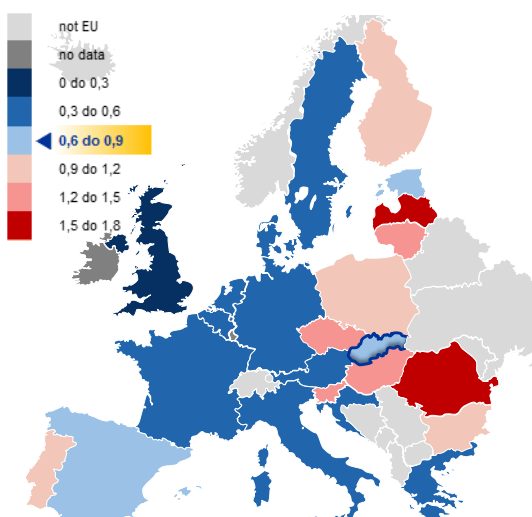
Francúzsko sa zotavuje, Veľká Británia poľavuje

Eurozónu potiahlo najmä Nemecko a tiež Španielsko, na ktorých rast sa eurozóna spolieha už niekoľko kvartálov (Graf 3). Tempo ekonomiky však zrýchlilo aj vo Francúzsku, a to aj napriek zvýšenej politickej nervozite pred prezidentskými voľbami. Po období stagnácie badať tiež oživenie aj v Taliansku. Naopak slabé investície spomalili výkon Veľkej Británie a sú predzvesťou očakávaného vplyvu Brexitu (Graf 3).

Mäkké indikátory naznačujú možnosť ďalšieho zrýchlania eurozóny

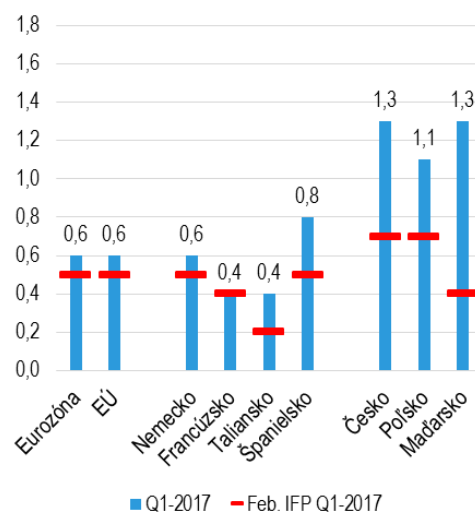
Predstihové indikátory väčšiny európskych krajín sú na niekoľko ročných maximách, v prípade Nemecka sú dokonca najvyššie od zjednodenia krajiny. Nowcasting (krátkodobá prognóza) eurozóny indikuje priestor pre ďalšie zrýchlienie jej rastu.

Graf 3: Rast HDP v prvom kvartáli 2017 v EÚ

Zdroj: Eurostat, IFP

Graf 4: Prognóza IFP a skutočnosť v Q1 2017

Zdroj: Eurostat, IFP

Dobry rok pre ekonomiky V3

Krajiny V3 regiónu zaznamenali na začiatku tohto roka veľmi silný rast (Graf 4). Dominantou rastu v regióne je súkromná spotreba, ktorú v Česku podporujú aj vládne výdavky.

Ukotvenie rýchlejšieho tempa rastu v eurozóne

Prognóza predpokladá pokračovanie svižného tempa rastu eurozóny na strednodobom horizonte prognózy. Ťahúňom bude tradične Nemecko. Španielsko bude naďalej rásť výrazným tempom, aj keď na horizonte prognózy zvolní. Oživenie bude pokračovať vo Francúzsku, ktorému pomôže domáci aj zahraničný dopyt, kým v Taliansku má byť oživenie menej citelné. Rasty Poľska a Maďarska presiahnu hranicu troch percent, kým v Česku očakávame stabilné tempo rastu blízko dva a pol percenta.

Zvyšujeme odhad zahraničného dopytu v tomto i budúcom roku

Očakávaný rast váženého HDP našich hlavných obchodných partnerov zvyšujeme v tomto i budúcom roku. V rokoch 2017 a 2018 ho potiahne silnejšia výkonnosť eurozóny, Nemecka, ako aj vyššie rasty partnerov V3, predovšetkým Poľska

a Maďarska. Oživenie v globálnom obchode spolu s dovoznou intenzitou verejných investícií vo V3 spôsobia silnejšie tempo rastu importu na strednodobom horizonte prognózy. Zahraničný dopyt preto revidujeme smerom nahor o 0,4 p. b. v rokoch 2017 aj v 2018. Predpoklady externého prostredia, úrokových sadzieb a cien komodít vychádzajú z informácií dostupných 8. júna 2017.

Tabuľka č. 1: Prognóza externého prostredia 2017 – 2020

	HDP (% rast)					Rozdiel oproti feb. 2017					Import (% rast)					Rozdiel oproti feb. 2016				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Najvýzn. obch. partneri SR	2,0	2,2	2,2	1,9	1,8	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	4,3	5,0	4,8	4,5	4,5	-0,4	0,4	0,4	0,0	0,0
z toho eurozóna*	1,7	1,8	1,8	-	-	0,0	0,2	0,3	-	-	3,7	4,4	4,2	-	-	0,3	0,3	0,6	-	-
Nemecko	1,8	1,8	1,7	-	-	0,0	0,1	0,1	-	-	3,7	4,6	4,4	-	-	0,3	0,2	0,9	-	-
Česká rep.	2,3	2,6	2,6	-	-	-0,1	0,1	0,0	-	-	3,0	5,3	5,4	-	-	-0,9	0,2	0,0	-	-
Poľsko	2,6	3,3	3,1	-	-	0,2	0,7	0,3	-	-	8,9	6,5	5,7	-	-	0,7	1,4	0,5	-	-
Maďarsko	1,8	3,0	3,1	-	-	0,2	0,6	0,8	-	-	5,7	5,8	5,5	-	-	-2,4	1,0	0,6	-	-

*vážená eurozóna podľa exportov

Zdroj: EK, IFP

Hviezdny výkon spotreby domácností

Slovenská ekonomika si v tomto roku pripíše nárast o 3,3 %. Štruktúre rastu bude dominovať domáci dopyt, predovšetkým spotreba domácností a investície. Vďaka zlepšujúcemu sa trhu práce vzrastie spotreba domácností najrýchlejším tempom od krízy a to i v prostredí rastúcej inflácie. Oživené investície potiahne najmä súkromný sektor, predovšetkým automobilový priemysel. Začiatok realizácie investície D4/R7 predpokladáme až v poslednom štvrťroku. Zlepšené vyhliadky v zahraničí podporia aj slovenský export, avšak príspevok čistého exportu bude výrazne tlmený rastom importov z dôvodu vyššej dovoznej náročnosti ekonomiky.

Akcelerácia rastu vďaka nábehu výroby v automobilkách

Budúci rok ekonomika zrýchli na 4,2 %. Štruktúra rastu bude vyváženejšia a zotaví sa i príspevok zahraničného dopytu. Dynamika spotreby domácností aj investícií zostane na vysokých úrovniach. Vďaka spusteniu novej výroby v automobilkách (od začiatku roka vo VW a koncom roka v JLR) a vývoju externého prostredia výrazne zrýchli export.

Pokrízový vrchol a návrat ekonomiky k potenciálu

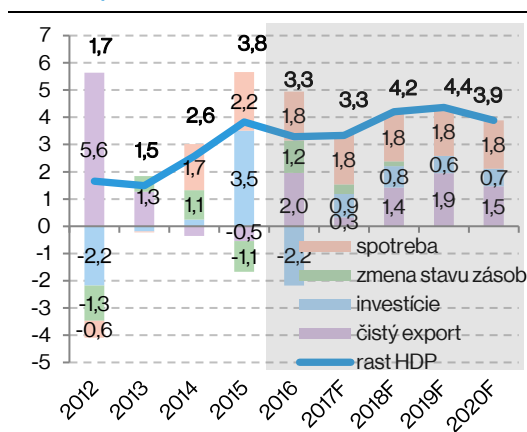
V rokoch 2019 a 2020 porastie ekonomika tempom 4,4 a 3,9 %. V roku 2019 bude vrcholiť príspevok novej výroby v automobilkách k exportu a aj k celkovému ekonomickému rastu Slovenska, ktorý dosiahne pokrízový vrchol. Investície mierne spomalia kvôli dokončeniu automobilového závodu JLR. Na konci strednodobého horizontu ekonomický rast zvolní bližšie k svojmu potenciálu.

PROGNÓZA MF SR - HLAVNÉ INDIKÁTORY EKONOMIKY (jún 2017)

ukazovateľ (rast v % ak nie je uvedené inak)	skut. 2016	prognóza				rozdiel oproti feb 2017			
		2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Hrubý domáci produkt									
HDP, s.c.	3,3	3,3	4,2	4,4	3,9	0,0	0,2	0,0	0,1
HDP, b.c. (mld. €)	81,0	84,6	89,6	95,3	101,1	0,0	0,2	0,2	0,4
Súkromná spotreba, s.c.	2,9	3,1	2,8	2,9	2,9	0,6	0,1	0,0	0,0
Súkromná spotreba, b.c.	2,5	4,5	4,5	4,8	5,1	0,9	0,1	0,0	0,0
Vládna spotreba	1,6	1,4	2,0	1,9	1,8	-0,2	0,0	0,0	0,4
Fixné investície	-9,3	4,2	3,8	3,1	3,2	1,2	1,9	1,1	-0,4
Export tovarov a služieb	4,8	6,0	7,7	7,7	6,3	0,4	0,4	0,0	0,1
Import tovarov a služieb	2,9	6,1	6,8	6,3	5,4	1,9	0,8	0,0	-0,1
Trh práce									
Zamestnanosť (štat. výkazníctvo)	2,5	1,8	1,2	1,0	1,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Mzdy, nominálne	3,3	3,6	4,6	4,8	5,2	0,1	0,2	0,0	0,1
Mzdy, reálne	3,8	2,2	2,9	2,8	3,0	-0,2	0,3	-0,1	0,1
Miera nezamestnanosti	9,6	8,2	7,5	6,9	6,2	-0,2	-0,1	0,0	0,0
Inflácia									
CPI	-0,5	1,3	1,7	1,9	2,1	0,2	0,0	0,0	0,0

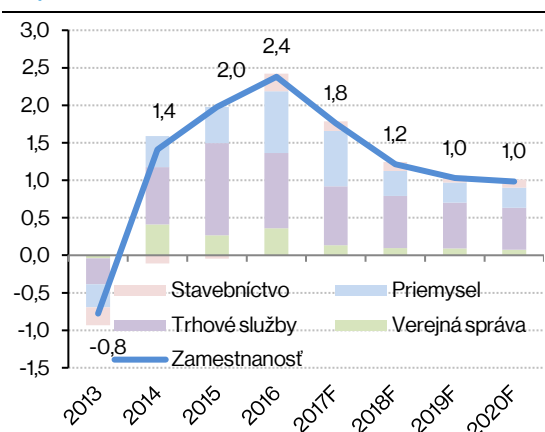
Zdroj: ŠÚ SR, IFP

Graf 5: Príspevky jednotlivých zložiek k rastu HDP (v p.b.)

Zdroj: IFP

Graf 6: Príspevky odvetví k rastu zamestnanosti (v p.b.)

Zdroj: IFP

Nové historické maximum zamestnanosti na dosah

V ekonomike pribudne v tomto roku vyše 40 tisíc pracovných miest, čo zvýši zamestnanosť o 1,8 %. Rast potiahnu najmä priemysel a trhové služby, kde vznikne spolu takmer 35 tisíc nových pracovných miest. Stavebníctvo nadviaže na oživenie z predchádzajúceho roka. Vyššia participácia zahraničných pracovníkov na slovenskom trhu práce bude pokračovať a pomôže nasýtiť rekordný dopyt po pracovnej sile. V nasledujúcich rokoch očakávame zmiernenie tempa rastu zamestnanosti smerom k 1 % naprieč všetkými sektormi.

Miera nezamestnanosti dosiahne v tomto roku historické minimum

Miera nezamestnanosti (podľa VZPS) v úvode roka klesla na 9-ročné minimum. V priebehu roka predpokladáme jej ďalšie znižovanie, pričom za celý rok 2017 dosiahne historicky najnižšiu hodnotu 8,2 %. Do roku 2020 sa miera nezamestnanosti priblíži k úrovni 6 %.

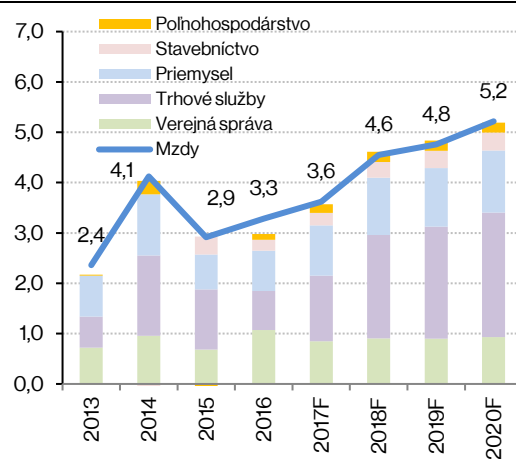
Priemerná nominálna mzda v tomto roku vzrastie o 3,6 %

Priemerná nominálna mzda v hospodárstve v tomto roku vzrastie o 3,6 %. Hranicu 1000 EUR by mzda mala prekonať v závere tohto roka. Najviac si polepšia zamestnanci v priemysle, o niečo pomalšie sa budú zvyšovať mzdy v sektore služieb. V ďalšom období bude rast miezd zrýchľovať a mzdové tlaky sa budú zintenzívňovať pod vplyvom nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily. **Tempo rastu reálnej mzdy dosiahne v súčasnom roku 2,2 % a bude tlmené oživením inflácie.** V ďalších rokoch očakávame postupné zrýchľovanie reálnej mzdy smerom k 3 %.

Návrat rastúcich cien

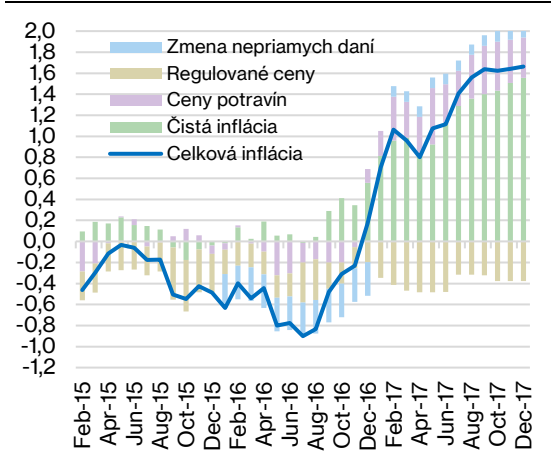
Inflácia sa v tomto roku vráti do kladných čísel a dosiahne 1,3 %. Základom oživenia je odznenie poklesu cien palív a tiež rast cien potravín, ktorý sa na Slovensko dostavil oneskorene za globálnym vývojom. Prvé mesiace roka tiež naznačujú obnovenie väzby medzi cenami a mzdami v ekonomike, čo povedie k zrýchleniu rastu cien služieb. Naopak proti rastu cenovej hladiny pôsobí zníženie cien energií regulačným úradom v januári tohto roka.

Graf 7: Príspevky odvetví k rastu priemernej mzdy (v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

Graf 8: Vývoj a prognóza inflácie spolu s príspevkami jednotlivých zložiek (v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

Zrýchľovanie inflácie nad 2 % spôsobené ekonomickou aktivitou

V nasledujúcich rokoch bude pokračovať akcelerácia dopytovej inflácie. Ceny trhových služieb budú rásť zo všetkých položiek inflácie najrýchlejšie. Na základe rastu cien energetických komodít na svetových trhoch a vývoja future kontraktov očakávame zvýšenie regulovaných cien energií v budúcom roku. Vďaka svižnému ekonomickému rastu prekročí inflácia v závere strednodobého horizontu 2 %.

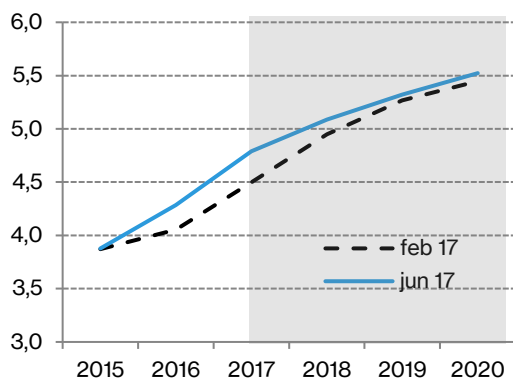
Bilancia rizík je vyrovnaná

Bilancia rizík prognózy je vyrovnaná. Negatívnymi rizikami zostávajú tvrdší Brexit, hrozba protekcionizmu vo svetovom obchode a nestabilný bankový sektor v Taliansku. Novým pozitívnym rizikom pre prognózu je najmä zrýchlenie ekonomiky eurozóny v súlade s maximami predstihových indikátorov a v menšej miere aj vplyv fiškálnej expanzie v USA na svetovú ekonomiku. V domácom prostredí je pozitívnym rizikom výraznejšie zrýchlenie miezd na prehrievajúcom sa trhu práce spôsobené nedostatkom kvalifikovaných pracovných síl, ktoré však môže obmedzovať rast ziskovosti firiem.

Trh práce pomáha rastu daňových základní

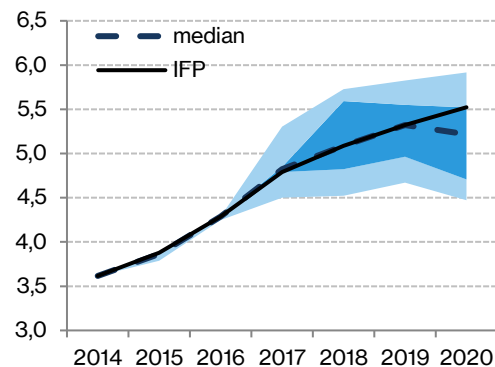
Celkový vplyv aktualizácie makroekonomickej prognózy na daňové základne je pozitívny. Hlavným dôvodom je lepší vývoj na trhu práce a zvýšenie spotreby domácností. Pozitívny vplyv brzdí základňa pre zrážkovú daň a bankový odvod (stav vkladov) a slabší rast základne pre korporátnu daň v tomto roku. V roku 2018 majú pozitívny vplyv na daňové základne najmä trh práce a vyšší rast HDP. Celkový vplyv makroekonomickej prognózy na odhad daní a odvodov bude predmetom rokovania Výboru pre daňové prognózy 22. júna 2017.

Graf 9: Vývoj makroekonomických základní v porovnaní s predchádzajúcou prognózou

Zdroj: IFP

Graf 10: Porovnanie prognóz vážených základní pre rozpočtové príjmy s členmi výboru

Zdroj: IFP

Prognózu považujú za realistickú všetci členovia Výboru

Strednodobá **prognóza** makroekonomického vývoja pripravená MF SR bola predmetom rokovania Výboru pre makroekonomické prognózy 14. júna 2017. Strednodobá **prognóza** makroekonomického vývoja pripravená MF SR **bola všetkými členmi Výboru** (NBS, ČSOB, Infostat, SAV, SLSP, Tatrabanka, Unicredit, VÚB) **charakterizovaná ako realistická**. Detailná makroekonomická prognóza, ako aj zápis z Výboru pre makroekonomické prognózy a podkladové materiály sú dostupné na internetovej stránke IFP.

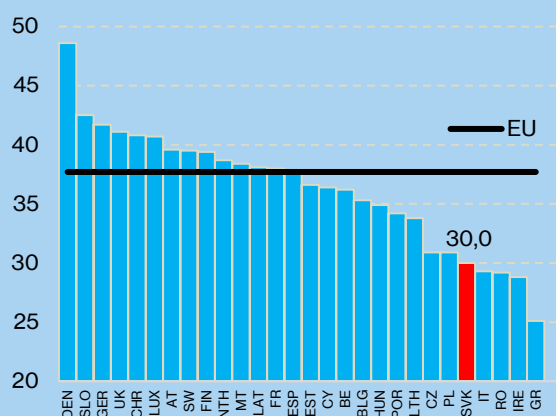
¹ Makroekonomické základne pre rozpočtové príjmy (váha ukazovateľov závisí od podielu jednotlivých daní na celkových daňových a odvodových príjmoch); Mzdová báza (zamestnanosť + nominálna mzda) - 51.1%, Nominálna súkromná spotreba - 25.7%, Reálna súkromná spotreba - 6.6%, Nominálny rast HDP - 9.9%, Reálny rast HDP - 6.7%.

BOX: Rastú mzdy príliš pomaly alebo príliš rýchlo?

Objem vyplatených miezd je na Slovensku vzhľadom ku veľkosti ekonomiky jeden z najnižších v EÚ. V porovnaní s priemerom EÚ zaostávame o necelých 8 p. b.. Rast nominálnych miezd je vsúčasnosti aj napriek napnutému trhu práce na prvý pohľad nízky, najmä v porovnaní s predkrízovým obdobím. V skutočnosti však dynamika miezd od roku 2014 predbieha fundamenty ako produktivita a inflácia. To sa však týka len sektorov verejnej správy a vysokokvalifikovaných služieb. Konkurencieschopnosť slovenského priemyslu tak ohrozená nie je. Na trhu práce sa tiež zvyšuje participácia nízkoprijemných a dlhodobo nezamestnaných, čo opticky znižuje tempo rastu miezd.

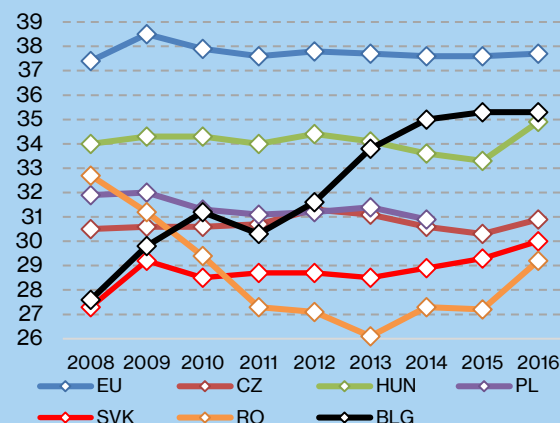
Z medzinárodného porovnania vyplýva, že podiel mzdovej bázy na HDP na Slovensku rástol od krízy druhým najvyšším tempom v EÚ. Kumulatívne sa mzdy a platy v pomere ku HDP od roku 2008 zvýšili o takmer 3 p. b. (Graf B), kým napríklad v Česku a Maďarsku tento podiel na celom období rástol o menej ako o 1 p. b., v Poľsku dokonca klesol. Priemer EÚ stagnoval okolo úrovne 38 percent HDP.

Graf A: Mzdy a platy v EÚ (podiel na HDP v %)

Zdroj: EUROSTAT

Graf B: Rast podielu miezd a platov ako % HDP

Zdroj: EUROSTAT

Mzdy na úrovni celej ekonomiky od roku 2014 predbiehajú fundamenty. Dlhodobý vzťah potvrdzuje menšiu reakciu miezd na zmenu produktivity práce typickú pre predkrízový vývoj v krajinách strednej a východnej Európy. V období 2002 až 2009 priniesli investori skokovitý rast produktivity práce, ale na prilákanie zamestnancov im stačilo ponúkať mzdy iba mierne vyššie oproti lokálnym firmám s nižšou produktivitou. Mierny nesúlad medzi skutočnou a rovnovážnou mzdou pozorujeme takmer na celom odhadovanom horizonte (Graf C). Kým v období 2002 až 2013 (s výnimkou roka 2009 s výrazným prepadom produktivity) boli mzdy mierne pod rovnovážnou úrovňou, od roku 2014 svoju rovnovážnu úroveň predbiehajú. Na krátkodobé zmeny v dynamikách mzdy vplyva okrem reálnej produktivity práce aj inflácia. Najväčší vplyv má však samotná perzistencia miezd vyjadrená AR(1) členom.

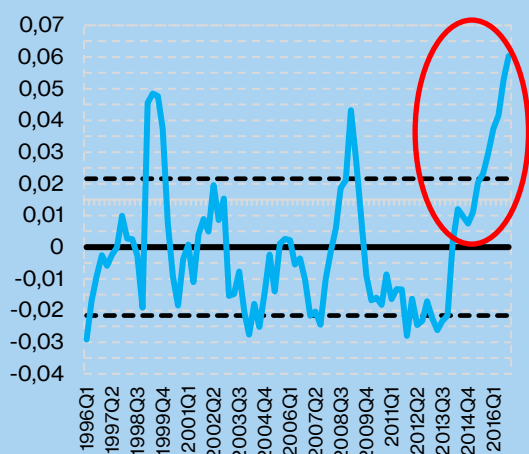
Odhady parametrov jednotlivých error-correction modelov

	dlhodobý vzťah 1	krátkodobý vzťah	dlhodobý vzťah 2	krátkodobý vzťah 2
Vysvetľované premenné:	mzda v celej ekonomike		mzda v súkromnom sektore	
Vysvetľujúce premenné:				
Produktivita súkromný sektor (nominálne)			0,920***	
Produktivita celá ekonomika (nominálne)	0,940***			
Konštanta	4,664***		4,732***	
Indikátor pokrízového obdobia	0,068***		0,053***	
Korekčný člen		-0,181**		-0,203**
Produktivita súkromný sektor (reálne)				0,158***
Produktivita celá ekonomika (reálne)		0,172***		
Inflácia		0,101**		0,148***
AR(1)		0,794***		0,765***
R ²	0,997	0,859	0,996	0,854
D-W štatistika	0,351	2,345	0,503	2,341

Pozn: Skúmané obdobie zahŕňa štvrťroky od 1997-2016. Modelovali sme medziročné rasty, ktoré sú v porovnaní s medzikvartálnymi zmenami menej volatilné. V dlhodobom vzťahu sme počnúc rokom 2009 identifikovali štruktúrálny zlom, ktorý sme aproximovali binárnou premennou.

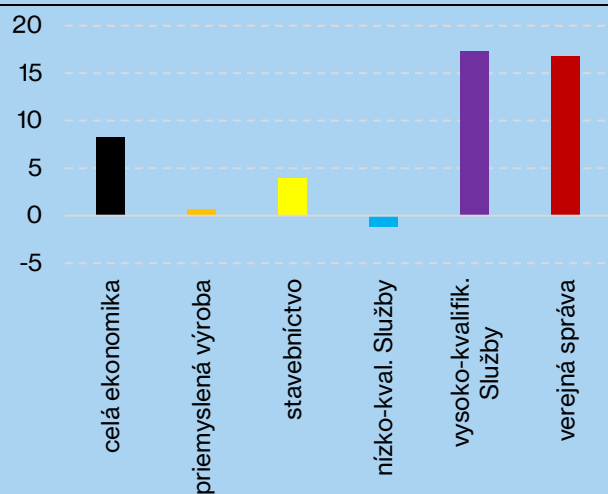
Konkurencieschopnosť slovenského priemyslu kvôli mzdám netrpí. Najviac si na trhu práce polepšili zamestnanci vo vysokokvalifikovaných službách, verejnej správe a priemysle. V porovnaní s rastom produktivity však vznikla najväčšia kladná „medzera“ vo verejnej správe, v sektore nehnuteľností a informatiky, informácií a komunikácií. Naopak, mzdy v priemyselnej výrobe a nízkokvalifikovaných službách rástli v súlade s produktivitou v týchto sektoroch. V prípade priemyslu tak konkurenčná výhoda Slovenska ohrozená nie je.

Graf C: Mzdy voči svojej dlhodobej rovnováhe (št. chyba prerušovanou čiarou)

Zdroj: IFP

Graf D: Rozdiel medzi rastom mzdy a fundamentom (nominálne vyjadrenie, v p. b.) v 2014 až 2016

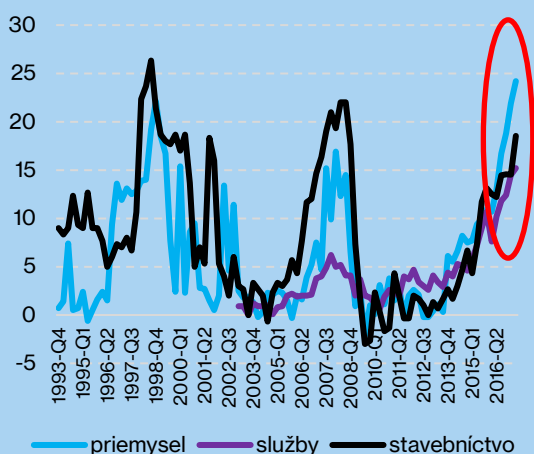

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

Dynamický rast miezd je v súlade s aktuálnym prehrievaním sa slovenského trhu práce. Silná expanzia trhu práce stlačila mieru nezamestnanosti, ktorá po desiatich rokoch klesla na jednocifernú úroveň. Zároveň sa znížila aj miera dlhodobej nezamestnanosti, ktorá dosiahla v roku 2016 historické minimum. Súkromný sektor pociťuje nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily, keď do práce naberá aj z radov menej kvalifikovaných pracovníkov. Podľa konjunkturálneho prieskumu v priemysle a službách bol nedostatok zamestnancov ako obmedzujúci faktor výroby označený historicky najväčším počtom zamestnávateľov. V stavebníctve tento problém limituje najväčší podiel firiem za posledných 9 rokov (Graf E).

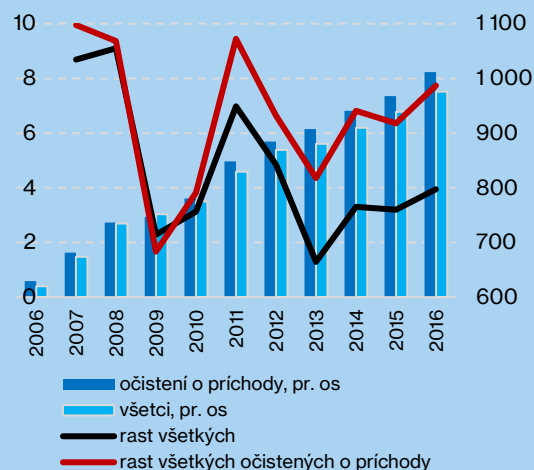
Rast priemernej mzdy brzdia novoprijatí zamestnanci na trhu práce. Tí majú spravidla nižšie mzdy voči priemeru. Výnimkou bol len krízový rok 2009, kedy naopak odchod nízko príjmových zamestnancov zdvíhal úroveň aj rast priemernej mzdy. Nožnice v dynamikách miezd novoprijatých voči stálym zamestnancom sa v posledných rokoch otvárajú. Podľa údajov Sociálnej poisťovne rástli v minulom roku mzdy zamestnancov, ktorí boli zamestnaní aspoň dva roky po sebe, dvojnásobným tempom oproti priemernému rastu miezd všetkých zamestnancov (Graf F). Vývoj reflektuje zmenu v štruktúre zamestnanosti s vyššou participáciou nízko príjmových a dlhodobo nezamestnaných.

Graf E: Podiel firiem, ktoré limituje nedostatok pracovnej sily

Zdroj: ŠÚSR

Graf F: Mzdy zamestnancov² voči mzdám očistených o novoprijatých zamestnancov (% , eur vpravo)

Zdroj: Sociálna poisťovňa

² Zamestnanci očistení o príchody predstavujú zamestnancov evidovaných v Sociálnej poisťovni s výnimkou tých, ktorí v evidencii v predchádzajúcom roku chýbali. Zároveň sú zamestnanci v kategórii všetci očistení o tých, ktorí v nasledujúcom roku z evidencie vypadli. Sledovali sme pritom len zamestnancov na TPP s vymeriavacím základom nad 180 EUR mesačne.